

VÁRMEGYEI KÖZÉLET

(SZOLNOK-DOBOKA)

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYEI POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

:: Megjelenik minden csütörtökön. ::
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rákóczi-ház.
:: Kéziratokat nem adunk vissza. ::

Felelős szerkesztő:
Dr. BENE FERENC
ügyvéd.

— Előfizetési ára —
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Olvasóinkhoz!

A m. kir. Miniszterelnökség sajtóosztálya Mélt. gróf Bethlen Balázs kormánybiztos úr előterjesztésére lapunk szerkesztőségét a háboru tartama alatt **feltétlenül hiteles és megbízható** távirati tudósításokkal látja el, melynek átvételére és közlésére dr. Horváth Árpád belügyminiszteri titkár, mint lapunk bejelentett főmunkatársa van feljogosítva.

Ezek mellett lapunk készséggel hozza meg az áldozatot és nem kimél fáradságot, hogy olvasóközönsége számára a hirszolgálatot különösen a külpolitikai és háborus eseményekre tekintettel, az alatt az idő alatt is lehető gyorsasággal közvetítse, míg a hadiforgalom folytán a fővárosi lapok vidékre szétküldése korlátozást szenved.

Lapunknak az augusztus 12-iki kiadással megjelenő rendkívüli számai teljes kolportage-val küldetnek szét és azok **napi 10 fillér** árban Gálócsi Samu hirlapelárusitonál kaphatók. Vidéki előfizetőink pedig az aznapi rendkívüli kiadás hirtartalmát a rendes sorozati számokban fogják megkapni.

Kérjük a közönség jóindulatu szives támogatását eme törekvésünkhöz.

**A „VÁRMEGYEI KÖZÉLET”
szerkesztősége.**

A háboru.

— Eredeti távirattudósítások. —

Bécs, aug. 11.

Szechen gróf párisi osztrák-magyar nagykövetnek kézbesítették utlevelét, Dumaine bécsi francia nagykövet szintén megkapta utlevelét.

Budapest, aug. 11.

József főherceg és Augusztia főhercegnő budai palotájukat felajánlották a háboruban megsebesült katonák elhelyezésére.

Pola augusztus 11.

A magyar távirati iroda jelenti, Gasa Antal cs. és kir. sorhajókapitány a következő proklamációt tette közzé:

„Alulírott cs. és kir. sorhajókapitány, mint a montenegrói vizekre küldött osztrák-magyar tengerészeti parancsnoka, tekintettel az Osztrák-Magyar Monarchia és Montenegro között fennálló hadiállapotokra a montenegrói partra a blokádot elrendeltem és a következőket jelentem ki:

1. Aug. 10-én délelőtt 10 órakor megkezdődik a montenegrói part mentén a a tényleges blokádnak.

2. Ez a blokádnak a 42-ik fok 64 perc és a 41 fok 52 perc északi szélességtől tart és kiterjed a partok, a kikötőkre, öblökre, hajótelepekre, folyótorkolatokra és a szigetekre.

3. A velünk barátságban levő és semleges hatalmak hajói 24 órai határidőn belül a blokározott partokat elhagyni tartoznak.

Mindazon hajók ellen, amelyek blokádszegést követnek el, a nemzetközi jog szerint fogok eljárni.

A külügyminiszter ezt a proklamációt az okreditált követségeknél a nemzetközi jognak megfelelően notifikálta.

Budapest aug. 11.

(Hivatalos jelentés érkezett 6 óra 13 pkor) A déli hadszíntéren semmi jelentékenyebb esemény ma nem történt. Csupán jelentéktelenebb csatározások voltak a határon.

Bécs aug. 11.

(Hivatalos jelentés) Éjszaka orosz lovasági járőrök megkísérelték a Visztulától keletre a San folyó felé előre nyomulást, azonban csapataink által mindenütt visszaverettek. Brody felől az oroszok megkísérelték három lovas századdal és gépfegyverekkel előnyomulni, azonban a határtulra visszaverték őket.

Borky aug. 11.

A Wolff ügynökség hivatalosan jelenti, hogy a tizenötödik francia hadtest egy előretolt vegyes dandárát a német biztosító csapatok Lagardenál Lotharingiában megtámadták. Az ellenséget, amely súlyos veszteséget szenvedett a parisi erdőbe Lünewilltől északkeletre visszavetették. A franciák egy zászlót, két üteget, négy gépfegyvert, és hétszáz foglyot hagytak a németek kezei között. **Egy francia tábornok elesett.**

Gróf Tisza István nyilatkozata.*Budapest, aug. 12.*

Munkapárti körben tegnap este Tisza spontán nyilatkozatot tett, mely szerint magán értesülése szerint eddig csak egy döntő esemény történt harctereinken, tudniillik a mühlhauseni német győzelem. Többi eddigi összejutások csak előretolt csapatok összejutásai. Aki a döntő ütközetben győz az a győzelem. Hadseregünket olyan lelkes, biztos, nyugodt és offenzív szellem hatja át, hogy mikor az offenzíva megkezdődik, melynek idejét nem tudom és nem is tudhatom, lehet 1 nap, lehet 10 nap, akkor ez erőteljes és határozott lesz. Ezt az értesülést Tisza Bécsben szerezte, aki azután megindultán elmondta, hogy mikor Bécsből automobilon Budapestre ment, egész útja az összes községekben valóságos ünnep volt. Oly községekben, hol alig lehet férfi embert látni, az asszonyok és leányok jöttek eléje és valóságos virág-estőt zuditottak reája.

Nagy német győzelem.*Berlin, augusztus 12.*

Wolff bureau jelenti: Mühlhauseni győzelem, mely jelentőség és a harcolók száma tekintetében a Worthi csatához hasonlítható azért fontos, mert a megvert hetedik hadtestben a franciák hadseregének elitjét látta eddig. Egész berlini sajtó lelkesedéssel ünnepli ezt a győzelmet, mint a végleges siker biztos zálogát.

A zionisták kiáltványa.*Budapest, augusztus 12.*

Galíciai zionisták kiáltványban felhívják galíciai zsidó ifjakat, hogy lépjenek be, önként osztrák-magyar hadseregbe.

A románok hazafias állásfoglalása.*Budapest, aug. 12.*

Vajda Sándor országgyűlési képviselő a bukaresti „Adeverul“-ban cikket írt, amelyben örömmel nyilatkozik azzal, hogy a magyarországi románok lelkesedéssel sietnek a zászlók alá és telve vannak dinasztikus hűséggel és hazaszeretettel. A cikk óva inti Romániát attól, hogy Oroszország karjaiba vesse magát és figyelmezteti Romániát arra, hogy a magyarok és románok közötti viszálykodás megszűnt, mert a románság és magyarság igaz útja megtaláltatott, Vajdának e cikkére Tisza István gróf miniszterelnök ma nyílt levelet publikált, amely így szól: „Adeverul“-ban megjelent nyilatkozat után elégtétellel tartozom Önnek. Gerowszkynak önhöz intézett leveléből a panszlav agitációval kapcsolatos olyan intimitást véltem kiolvasni, amely kemény vádemelésére indított. Készséggel konstátálom, hogy mostani fellépése ezzel a feltevessel ellentétben áll. Én örülök a legjobban, hogy a feltevés alaplanak bizonyult és fejezem ki az önnel szemben emelt vád miatti sajnálkozásomat. Döntőperceket élünk, a román népnek most kell megmutatnia, hogy a németséggel és a magyarsággal akarja-e a megértést és közreműködést, vagy a panszlav kolosszus karjaiba veti magát. A hűségnek, hazaszeretetnek és tettekben való vitézségnek minden cselekedete egy-egy gránítkoczká a kölcsönös bizalmon és rokonszenven felépülő szebb jövő talapzatához. Tisza István.

Montenegró hadizenete.*Bécs, aug. 12.*

Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a montenegrói kormány hadat üzent a német kormánynak és Eckhard cetinjai német követ már elhagyta Cetinjét.

A moratorium.*Budapest, aug. 12.*

A moratorium meghosszabbítása holnap kormányrendelettel történik. Tartama két hónap lesz. Számítódik pedig augusztus hónap elsejétől.

Hadi tengerészetünk szerepe.*Berlin, aug. 12.*

Wolff ügynökség jelenti: Hadi flottánk tevékenységéről azt az értesülést szereztük, hogy hajóink mind a három tengeren és pedig az északi, keleti és földközi tengeren folytatják operálásukat; sőt egyes részeken a hadi műveleteket az ellenséges partokig kiterjesztették. Libau kikötő bombázásában az Augsburg nevű cirkálon kívül a Magdeburg nevű cirkáló is részt vett. Libau bombázása nagy rémületet keltet, a melynek eredménye Hangó kikötőnek az orosz által történt önkéntes elpusztítása. A földközi tengeren cirkáló flottánk Algiri partokon nagy sikert ért el. Philippeville és Bona megerősített francia gyarmati kikötők bombázásával is sikeresen megzavarták a francia csapat szállításokat. A Königin Luise nevű német hajó illetve, rettenthetetlen parancsnokának Birmann kapitányának hőstette az angolok körében nagy aggodalmat keltett. Néhány cirkálónk a földközi tengeren egyedül kénytelen operálni és így nagyon megvan nehezítve munkája. Mégis a Drezden nevű cirkálónknak sikerült a Cunard tengerhajózási társaság Maurentánia üvüv gőzösét egész Halifaxig visszakergetni. Az északi tengeren előnyomuló flottánk ellenséges hajókkal nem találkozott.

Apponyi Albert ajánlata.*Budapest, aug. 12.*

Apponyi Albert gróf a tegnapi nap folyamán felkereste Hazay Samu báró honvédelmi minisztert és felajánlotta neki a honvédelem érdekében személyes szolgálatát. Együttal közölte Apponyi a honvédelmi miniszterrel, azt is, hogy eberhardt kastélyát a sebesültek számára rendelkezésre bocsátja. Hazay honvédelmi miniszter Apponyi mindkét ajánlatát köszönettel vette tudomásul és kijelentette, hogy örömmel fogja igénybe venni szolgálatait.

VÁRMEGYE.**A közigazgatási bizottság ülése.**

Szolnok-Doboka vármegye Közigazgatási Bizottsága augusztus hó 11-én tartotta meg gróf Bethlen Balázs főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, — amelyen megjelentek: gróf Eszterházy Gyula, Maléter Zoltán, Hatfaludy József és Govrik Ferenc választott bizottsági tagok, továbbá Hye Jenő alispán, Gajzágó László megyei főjegyző, Papp Emil kir. pénzügyigazgató, Gombkötő Antal kir. tanfelügyelő, Vajna Lajos műszaki tanácsos, dr. Hatfaludy Pál tb. főügyész, Bökros Andor árvászeki elnök, dr. Hankó Ödön vármegyei tiszti főorvos, Jaczkovics Iván kir. ügyész, Viasz József törv. állatorvos, Csiky Elek gazdasági felügyelő, — valamint dr. gróf

Wass György és dr. Weress József másod-főjegyzők, mint az alispán által berendelt előadók.

Elnök igazolta az ülésről távolmaradt gróf Bethlen Pál, gróf Kornis Károly és br. Inczedy Ádám bizottsági tagokat — és bejelenti, hogy dr. Schilling János tiszti főügyész hadiszolgálatra hivatván be, őt teendőiben dr. Hatfaludy Pál tb. főügyész helyettesíti. Melegen üdvözölte Papp Emil kir. pénzügyigazgatót királyi tanácsossá történt legfelsőbb kinevezése alkalmából.

Az ügyek rendszeres tárgyalása során részletesen beszámol Hye Jenő alispán havi jelentésében a hadiállapotokról s az ezek által fokozottabb mérvben igénybevett közhatalósági szolgálatról és bejelenti, hogy az általános mozgósítás az egész vonalon minden fennakadás nélkül és teljes rendben ment végbe. Különösen kiemeli gróf Bethlen Balázs főispánnak kormánybiztossá történt kinevezését s azt a nagyarányú tevékenységet méltatja meleg szavakban s a bizottság egyhangu tetszésnyilvánítása mellett, amelyet a főispán új minőségében az általános közjólét érdekében mindenkit megnyugtató mértékben kifejt eme valóban gondterhes napokban, amidőn a közigazgatás minden vonalán a közszolgálat fokozott éberséget és hatványozott munkát igényel, hogy a nagyközönség minden fölösleges izgalomtól és önkéltől szorongásoktól s a lépten-nyomon felburjánzó galád visszaélésektől messzemenőleg megóvassék.

Az alispán jelentése általános jó hatást keltett.

A többi szakelőadók még természetesen a július havi rendes lefolyású körülményekről számoltak be és jelentésük eléggé kedvező képet tár föl.

Árvatügyi, adóügyi, gazdasági és erdészeti albizottságok üléseztek még a plénumon kívül.

HIREK.

— **A király köszönete.** Ő császári és apostoli királyi felsége Szolnok-Doboka vármegye, valamint Dész és Szamosújvár r. tan. városok közönségének Ő császári és királyi Fensége Ferencz Ferdinánd főherceg ur és Fenséges hitvese Hohenberg Zsófia hercegnő gyászos elhunytá alkalmából kifejezett részvétnyilatkozatát megelégedéssel fogadni és azért szives köszönetét nyilvánítani méltóztatott.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Brandner Mária és Krémer Lujza okleveles tanítónőket a dési, Vajda Emma okleveles tanítónőt az esztényi, Hadnagy Zsuzsánna okleveles tanítónőt a közép-falvi, Üregdi-Nagy Margit okl. tanítónőt a szécsárdi, Szűcs Imre szigetfalvi ref. tanító a szécsárdi, Kaiser Jakab szemlaki ág. hitv. evang. tanítót a sajómagyarosi, Majthény Dániel dobokai ref. tanítót a dobokai, Illyés Lajos okleveles tanítót a nyiresi, Rusz Jeremiás tordaszelestei gör. kath. tanítót az aranyosmóriczi és Szilágyi János monospetri gör. kath. tanítót a kékesi állami iskolához kinevezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Papp Miklós csicsómihályfalvi gör. kath. felekezeti iskolai tanítót a kövesligeti és Kotuc János dögmézói gör. keleti tanítót a lipesei állami elemi iskolához rendes tanítóvá kinevezte.

— **Athelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Egyed Géza nyiresi állami elemi iskolai tanítót a magyarbodzai, Kovács Gyula vizsitzvási áll. el. tanítót a nagyajtai, Nagy Jakab aranyosmóriczi áll. el. tanítót az alóri és Gyenge Károlyt a szépkönyerüszentmártoni áll. el. iskolához áthelyezte.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur Herschkovits Natália árpástói áll. óvónőt saját kérelmére a felsőtőkei állami óvodához, Clemens Erzsébet dési polgári iskolai tanítónőt a tordai és Rác Anna palánka állami polgári iskolai tanítónőt a dési polgári leányiskolához áthelyezte.

— **Csapataink eskütétele.** A m. kir. 32. számú honvéd gyalogezred kiegészített hadi létszáma teljes hadi felszereléssel ünnepléses táborimisére és eskütételre vonult fel e hó 10-én a gyakorlótérre, ahol az e célra felállított sátorban Isaicu János tábori segéd lelkes szolgáltatta a tábori misét, melynek végeztével előbb magyar majd román nyelven tette le a legénység a hadi esküt. Eskütétel után Schmiedt Ágoston alezredes, mint állomás parancsnok intézett talpraesett lelkesítő beszédet a legénységhez, amelyet román nyelven is tolmácsoltak.

— **A dési nők zászlója a népfölkelőknek.** Érdekes, szép kezdeményezés vált valóra a tegnapi napon. A dési nők élükön Tüzes Karácsonnéval és Gajzágó Lászlónéval, gróf Bethlen Balázs kormánybiztos engedélye folytán gyönyörű lobogót készítettek a hadba vonuló népfölkelők lelkesítésére. A fehér selyemszalagos lobogón, melyet a hölgyek felkérésére Vincze István pénzügyi tisztviselő rajzolt ki, nehéz aranyhímzéssel a következő felírás áll: „*Királyért és hazáért*“ A dési nők 1914. A lobogón, a dési intelligencia minden hölgytagja egy-egy öltést tett.

— **Bucsúestély.** A Hungária szálló kert-helyiségében még aligha fordult meg annyi ember, mint a tegnapi estén, amely a helyi honvéd gyalogezred tisztikarának bucsúestélye volt, amelyen az ezred tisztikara teljes számban és igen sokan családjaikkal, továbbá a helyi polgárság minden megkülönböztetés nélkül oszlatlanul és nagy lelkesedéssel vett részt. Az első felköszöntőt ihletett szavakkal gróf Bethlen Balázs főispán és kormánybiztos tartotta a királyra a következő beszédben:

„Az európai békének évtizedeken át, legtekintélyesebb, legbiztosabb, legkomolyabb ápolója és fentartója, Felséges Urunk és Királyunk, indítatva érezte magát arra, hogy népeit, a szomszédok galád támadásai miatt fegyverbe szólítsa

A békének nagy Apostola csak aggodalomteljes megfontolás után végszükségből határozta magát ezen lépésre.

„Mindent meggondoltam, megfontoltam, nyugodt lelkiismerettel lépek a kötelesség útjára“ így szól ős Királyunk Népeihöz.

Azon hazafiúi hűség, ragaszkodás, bálványozásig menő imádat, mellyel Felséges Urunk iránt népei viseltetnek, ezen magas elhatározását, alattvalói hódolattal fogadták.

Lelekésedéssel siet zászlaja alá mindenki, aki csak teheti; hisz mindnyájan át vagyunk hatva azon tudattól, hogy az igazság a mi részünkön van, látjuk most már, hogy nemcsak nemzeti becsületünk, de létünk talán mindenünk kockán forog.

Bizalommal az ősi erényben, rendíthetetlen hűségünk legfelsőbb Hadurunk iránt, lelkesedésünk ügyünk igazságában, azon nagy erkölcsi erő, mely kitűnő, fegyelmzett, hazájáért élni halni tudó és kész hadseregünkben rejlik, a benne vetett hitünk és bizodalomunk, a jövőt bizodalomteljessé teszi előttünk.

Adja a Magyarok Istene, — hisz jóban, rosszban ezer éven át megsegített bennünket, — hogy diadalmasan, dicsteljesen végzódjék ezen nagy és igazságos vállalatunk.

Juttassa osztályrésztül a Mindenható Felséges Urunk és Királyunknak azt a nagy lelki örömet élete alkonyán, hadseregeinek diadala által, hogy népeinek hosszú időre biztosítva lássa a békének minden áldásait, minden gyümölcsseit.

Felséges Urunk és Királyunkat éltsük, igen tisztelt Hölgyeim és Uraim, alattvalói hűséggel, ragaszkodással, lelkesedéssel, egy szív és egy lélekkel.

Éljen a Király!

Felköszöntöket tartottak még Schmiedt és Láng alezredesek, Vásárhelyi Boldizsár, dr. Boca József, br. Horváth Emil, stb. Dr. Horváth Árpád főispáni titkár pedig a harci eseményekkel kapcsolatos legújabb távirati híreket olvasta fel. Dr. Hegyi István pedig egy lendületes és gyújtó hatású költeményét olvasta fel, amelyet lapunk Csarnok rovatában közlünk.

— **Az országgyűlési képviselő választók összeírása** rendeletileg megállapított határidőt a belügyminiszter f. évi augusztus hó 6-án kelt rendeletével *Szeptember hó 10-éig* meghosszabbította.

A névjegyzék tervezet elkészítésére eredetileg egy hónapban bezárólag folyó évi augusztus hó 10-éig terjedő időt azért volt szükséges meghosszabbítani, mert az időközben bekövetkezett mozgositási és egyéb kivételes munkálatok által a hivatalból közreműködni hivatott községi jegyzők munkaereje teljesen le van kötve, s mert az érdekelt választók egyrésze is behivatván, sem az összeíró küldöttség, nincs abban a helyzetben, hogy az összeíráshoz szükséges adatokat beszerezhesse, sem az érdekelt választók nem képesek a küldöttség kezére járni, illetőleg jogaik védelméről kellően gondoskodni.

Az összeírási munkálatok egyéb mozzanataival kapcsolatos naptári határidők szükségessé váló újabb megállapításáról — helyzetnek megfelelően — később fog a belügyminiszter intézkedni.

— **1250 milliónyi orosz arany német kézben.** A német kormány elkobozta a német nagy bankoknál elhelyezett orosz aranyleteket. Erre vonatkozóan most a következő érdekes részleteket közölhetjük:

Oroszország egy milliárd és 250 millió értékű aranyat tartott letétben a német bankoknál. Emlékeztet, hogy amikor az elmúlt hetekben Németország szigorúbb magatartást kezdett tanúsítani Oroszország irányában, az orosz kormány rögtön azzal a fenyegetéssel lépett fel, hogy ki fogja vonni Németországból az ott elhelyezett orosz aranykészleteket. Mikor a helyzet még fenyegetőbbé lett, az oroszok csakugyan kísérletet tettek aranykészletüknek biztonságba helyezésére, ám csak igen jelentéktelen összeget sikerült elhelyezniük Párisban és Londonban. Egy milliárdnál jelentékenyen nagyobb összegű arany azonban ott maradt a német bankokban, most ezt a hatalmas értéket a német kormány hadi zsákmánynak deklarálta. Igen jogos és okszerű kérdés, hogy miért tartotta Oroszország ilyen veszedelmes helyen rengeteg arany-készletét? A magyarokat igen egyszerű. Az orosz kormány számításból helyezte el ezt a nagy összegű aranyat Németországban azért, hogy az orosz értékek iránt bizalmat ébresszen a német tőkében és általában egész Európában. Sikerült is bizalmat ébresztenie ezzel úgy, hogy rengeteg orosz értékpapírt helyezhettek el Németországban és egész Európában.

— **Elmaradnak a mikolai bucsuk.** A kormánybiztos megkeresése folytán dr. Hosszu Vazúl szamosújvári g. kat. megyés püspök körlevélben tudatta összes lelkészeivel és a hívekkel, hogy az augusztusi nagyobb mikolai Mária bucsu, valamint a szeptemberi kisbucu a politikai helyzetre és háborus állapotokra való tekintettel a folyó évben teljesen elmaradnak.

— **Adomány.** Wasserstromm Áron dési polgár a behívottak családtagjainak segélyezésére vármegyei célokra leendő felhasználásra 40 koronát Dr. Wasserstromm Adolf kórházi orvos pedig ugyanezen célra s ugyanazon feltételek mellett 50 koronát adományoztak a vármegye alispánjának kezéhez.

— **Felhívás.** A kolozsvári egyetem hallgatóihoz! Felkérem egyetemünknek fegyveres szolgálatot nem teljesítő hallgatói közül azokat, akik kötelességeiket teljesíteni óhajtván, betegek, sebesültek ápolására, irodai teendők végzésére, felügyelet gyakorlására vagy egyéb képességeiknek megfelelő szolgálatokra vállalkoznak, hogy ebbéli szándékuk nyilvánítása mellett szükség esetén való értesíthetésük érdekében tartozkodási helyüket a rectori hivatalnak bejelenteni sziveskedjék. Kolozsvárt, 1914 augusztus 5. A Kolozsvári m. kir. Ferenc József Tudományegyetem Rectora: Dr. Kenyeres Balázs.

— **Az állami mértékhatóság hivatali működése** Drubina Kálmán hivatali főnök bevonulása folytán egyidőre megakadt. A főispán intézkedése folytán azonban a kereskedelemügyi miniszter a kolozsvári mértékhatóság hivatalát bizta meg ideiglenesen az ügyek ellátásával. Ennek folytán Kuszók István a kolozsvári mértékhatóság hivatali főnöke hetenként *penteki* és *szombati* napokon látja a hivatali ügyek ellátására s a közönségnek rendelkezésére áll.

A gyorsított eljárás szerinti első tárgyalás Désen. A dési kir. törvényszéknek Almay Ferenc kir. ítélőtáblai bíró vezetése alatt álló büntető tanácsa folyó hó 8-án tárgyalta az első olyan bűnügyet, mely az Igazságügyminiszter által elrendelt gyorsított büntető eljárás után került ítélethez.

Muntyán Zenovie napszámos állott ez alkalommal ítélőbírái elé, aki a múlt hó 27-én a vásártéren nagy publikum előtt kijelentette, hogy megyén Szerbiába, a háboruba, ahol szerbeknek fog segíteni s azt a kívánságát fejezte ki, hogy az Isten éltesse azt, aki a trónörököszt megölte s a főbűnösökkel is így kellene elbánni.

A magáról megfélemedezett hazafiatlan embert meggondolatlan beszédéért büntett felcicsérésének vétsége címen a kir. törvényszék 7 hónapi fogházra mint fő és nem fizetés esetén további 5 napi fogházra átváltóztatandó 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

A helyes szigorral alkalmazott ítélet szolgáljon elrettentő példaként azok előtt a hazafiatlan gondolkodó, a magyar házával s a magyar uralkodó házzal szemben hálátlansággal viseltető elemek előtt, amelyek Muntyán Zenovicéhoz hasonlóan éreznek és gondolkoznak.

— **Hazafias munkások áldozatkészsége.** A háborus mozgalmaknak sok megható epizódja között lélekemelő a Szamosvölgyi vasút „B“ alkalmazottai segítő egyesületének hazafias áldozatkészsége, akik 15000 koronát tevő egyleti alapvagyonukat ajánlották fel a kormánynak hadicélokra; ezenkívül saját behívott tagtársaik családjaiknak segítésére 1000 korr, Décs város hasonló célú társadalmi mozgalma 200 koronát ajánlottak fel. Gróf Bethlen kormánybiztos a következő átirattal köszönte meg a hazafias munkások áldozatkészségét:

A Szamosvölgyi Vasút „B“ alkalmazottai segélyező Egyesülete tekintetes Elnökségének T. Nagy Lajos sz. v. v. kezelő irodatiszt Elnök ur kezéhez, Désen.

A magyar társadalmat a megpróbáltatás sulyos napjaiban átható lelkes és hazafias együttérzés mély megilletődésével fogadtam és fogadom az Egyesület elnöke T. Nagy Lajos ur által előttem tolmácsolt derék elhatározásukat, amellyel szeretett hazánk oltárán, a próbára tétel nehéz és gondterhes napjaiban oly férfiasan nemes cselekedet keretébe rojják le áldozataikat és e követésre méltó példa képében mutatják be az igazán hazafias derék és komoly munkás osztály elismerésre méltó súlyát, jelentőségét és szerepét, amelyet az a közel jövő társadalmi és politikai fejlődésben a trón, a nemzet és edes hazánk javára betölteni van hivatva.

Az önök elhatározása külön dicséretre nem szorul Uraim, mert a nemes elhatározásból fakadó hazafias áldozatkészség az önökéhez hasonló önkéntes megnyilvánulása már magában a legméltóbb dicséret és elismerés magasztaló értékével ér föl: Önök pedig valóban nemesen, valóban hazafiasan cselekedtek.

Midőn téhát addig is, míg a m. kir. kormány ahova az önök szép ajánlatáról jelentést, s annak elfogadása iránt előterjesztést tettem, a továbbiak iránt nyilatkoznék: első kötelességemnek tartom, hogy önöknek Uraim, az Önök derék és szorgalmas Egyesületének, az önök vezető elnökének őszinte hazafias köszönetet mondjak a felajánlott segélyért, amely kétszeresen becses és értékes, mint az önök veritékes keresményének megtakarított gyümölcse és hogy ezen köszönetemet egy óhajttal zárjam, t. i. azzal, hogy az önök nemes példaadása legyen az utjelzője a magyar hazafias munkásosztály és munkástársadalom öntudatos fejlődésének és hogy hazánk, amely ezredéves önfentartó ereje révén bizonyára a jelenlegi megpróbáltatásokból is dicsőségesen fog kikerülni büszkeségét és bátorságát az önökhöz hasonló öntudatos polgáraiban mindenkor megtalálja, és hogy a haza békessége áldásos talaja legyen továbbra is az önök Egyesülete újabb és fokozottabb felvirágzásának.

Désen, 1914 évi augusztus hó 4-én. Hazafias tisztelettel gróf Bethlen Balázs, s. k. főispán, kormánybiztos.

VIZVEZETÉKEK ÉS CSATORNÁZÁSOK

létesítését elvállalja, díjmentes tervezéseket és költségvetéseket készít

LENGYEL JENŐ ÉS SELÉNYI MARCEL

KÖZPONTI FÜTÉS, SZELLŐZTETÉS, VIZVEZETÉK ÉS CSATORNÁZÁS BERENDEZÉSI VÁLLALAT

Kovrig-féle ház.

ZÁPOLYA-UTCA 6 SZÁM.

18-52

Kovrig-féle ház.

— Takarékbetétek a Dési Hitelbank teljes 5%-kal kamatoztat és visszafizetéseket rendszerint minden felmondás nélkül teljesít.

— Élővirágcsokrok menyegzőkre és minden alkalomra, koszorúk, asztal- és szobadiszitő füzők, valamint élővirág kötetlenül is, az év minden szakában a legválasztékosabb izléssel és legpontosabb kiállítással, legjutányosabban készülnek br. Pöllnitz Dezsőné virágkertetésében. Dész, Veér-utca 3. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Telefon sz. 115.

— Értesítés a táborig postákról. A kereskedelemügyi m. kir. Miniszter folyó hó 4-én kelt 50807. számú rendelete alapján a táborig posták működésüket folyó évi augusztus hó 4-én megkezdték. Postahivatalok és ügynökségek a táborig postákkal közvetíthető küldeményeket már felvehetnek, magán távirat váltás és magán telefonbeszélgetés a hadrakelt seregtől és viszont tilos.

— Háboru esetére életbiztosításokat azonnali érvénnyel köt a „Trieszti Általános Biztosító Társulat“ (Assicurazione Generali) főügynöksége: Dész, Bánffy-utca 18.

— Óra- és ékszer javítások, alakítások legprecízebben eszközöltetnek Beér J. Jenő ékszerész üzletében Désén. Törött aranyat a legmagasabb árban megvesz. Karikagyűrűk rendelés szerint készülnek. Szolid kiszolgálását számtalan elismerő levél bizonyítja. 1-52

CSARNOK.

Bucusu a magyar katonáktól!*)

A bucsunak ma könnyes perce int.
Vágyódó lelkünk távolba tekint;
A holnap fátyla mily titkot rejteget.
Nehéz, vagy könnyű, vig győzelmeket?
Mert hjába van köd, mely titkol, takar
Csak győzhet most az elbusult magyar!
A karján gyász, lelkén véres harag,
Ellenállhatnak itt sáncok, falak?
Ellenállhat itt szurony milliárd,
Hisz most gyászoljuk a megölt királyt!
Hisz most boszuljuk leláncolt magunk,
Azt, hogy ily későn jött a nappalunk,
Azt, hogy átéltünk tespedt éjjelet,
Hogy átszenvedtünk tétlen éveket,
Hogy a magyar kard már rozsdát fogott
S a régi fényben rég nem csillogott?
S van mit bosszulni, van ezer sebünk,
Miket fájlalva, régen tespedünk.
De most, de most! . . . a vér hevült, meleg
S vértől pirosak a magyar szemek,
Bátorság pirja ül az arcokon,
S a gyávaságból sehol semmi nyom . . .
Karunkban feszül a magyar erő.
Harckedvtől izzó a csont és velő
Megvédeni, óvni a királyt s a hont.
. . . Porló nagy ősök lelke itt bolyong,
S mint a Szentlélek tüznelve egykoron
Áldást hintett szét az Apostolokon:
Ha magyar szived büszkén feldobog
Szentlélek csókja éri homlokod.
Szentlélek csókja . . . s Rákóczi Hunyadi,
Petőfi lelkét véled hallani:
„Igy, ily nemzetem, mert ha összetart,

*) A f. évi augusztus hó 12-én tartott bucsus-éjén felolvasta a szerző.

Le nem győzte senki a magyart,
S nem győzte vón le ezred éven át.
E könyvtől, vértől ázott szent hazát . . .
. . . S lelkek beszédén szívünk feldobog,
S aki magyar ma, az mind összefog,
Ma nincsen ur és nincs siró szegény,
Nincs polgárérzés és katonaevény,
Ma leomlottak a válaszfalak,
Ma csak magyar van itt ez ég alatt!
Hát féljünk, sirjunk? — ha van olyan erő,
Mely megállitna, álljon hát elő,
Kelet, nyugat, dél fogjon össze mind,
Százszor haljon meg s keljen fel megint:
E népet semmi sem állítja meg!
A magyar karok s a magyarszivek
Áttörnek minden ádáz poklon.
Mert hi a király s mert hi a hon!
Hát ezért féltünk a véren, lángon át
Dicsfénybe törő magyar katonát
Amért utján oly dicsőség fakad
Minőt ezer év csupán egyszer ad?
S ha él, ha meghal, övé a jelen
Ez aranybetűs szent történelem,
S ha él, ha meghal, olthatatlanul
Fején örök glória lángja gyul . . .
. . . Ezért sirassuk? Igen, sirhatunk,
De sirassuk meg nyomorult magunk,
Kiket leköt itt átkos végzetünk,
Kik álmodozva arra nézhetünk
Hol testvéreinknek hir, babér terem,
S mi csak tapsolni vagyunk kénytelen! . . .

Dr. Hegyi István.

Kiadja: a Vármegyei Közélet szerkesztősége.

Hirdetések.

HUNGÁRIA SZÁLLODA DÉSEN.

Modern kényelemmel, központi fűtéssel, villany- és acetylen világítással ellátott **tizennyolc kényelmes szoba.**

Étterem és kávéház.

Nagy választék ételekben és italokban.

Cukrászat: Naponta friss sütemények, cukorkák, liqueurök, befőttek. — **Lakodalmakra és házimulatságokra** menük előállítására szóló megrendelések kifogástalanul teljesítetnek, úgy helyben, mint vidéken.

Mátyás Herman Dész,

termények-, élőállatok- és földbirtok közvetítő ügynöke

101-60

Elvállal: Megbízásokat, mindennemű termények-, élőállatok és földbirtokok adás-vevési közvetítését.

Telefon: 73. Sürögny-cím: **Mátyás Herman Dész.**

A legolcsóbb tetőfedő anyag a

„FERRENIT“

aszbeszt cement pala. A „FERRENIT“ pala a legjobb, legszebb és legtartósabb, tűz- és vízálló, bármiféle fedélre alkalmas. Vállalunk új és régi fedéseket, átjavításokat eszközölünk. Méretek közlése után költségvetéssel is rendelkezésükre állunk.

CIUPE DRAGUTIN

és BENE SÁNDOR

23-52

DÉS, Bethlen Gábor-utca 30. és

Kossuth Lajos-utca 64-ik szám.

Telefon sz. 34.

Telefon sz. 34.

Égetett mész.

HIRDETMÉNY.

A szamosvölgyi vasút aranymezői mészipar telepén elsőrendű fehér

égetett meszet

állít elő, a mit úgy építési, valamint meszelési s más ipari célokra a legmelegebben ajánl.

Az aranymezői mész hidraulikus tulajdonságánál fogva különösen építési célokra kiválóan alkalmas.

Megrendelések közvetlen a „Szamosvölgyi vasút igazgatóságához Dész“-re intézendők. — Bármely e tárgyban tudakozódásra a legszívesebben válaszolunk.

Szamosvölgyi vasút Dész.

Elsőrendű építési anyag.

OLCSÓ TŰZIFA

Ajánlunk ködmönösi telepünk-ről legjobb minőségű száraz bükkhasáb és dorong

tűzifát

a legolcsóbb áron.

Levélcím: Kronberger-féle faipar r.-t.

:: Nagyilonda postafiók. ::

Táviratcím: Kronberger, — Hosszurév.